

Paziņojums par saņemšanu un informācija par nodomu slēgt vairākkārtēju sūdzību par to, ka Spānija, iespējams, pārkāpusi ES noteikumus par brīvu kapitāla apriti

Atsauces numurs: CHAP(2021)1080

Eiropas Komisija 2021. gadā ir saņēmusi lielu skaitu sūdzību par Spānijas nodokļu režīmu, kas piemērojams ienākumiem no īpašuma izīrēšanas, ko veic nodokļu maksātāji nerezidenti no trešām valstīm (t. i., personas, kuras ir nodokļu rezidenti valstīs, kas nav Eiropas Savienības (ES) dalībvalstis). Saņemtajās sūdzībās tiek apgalvots, ka šis nodokļu režīms pārkāpj brīvu kapitāla apriti (Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 63. pants) šādu iemeslu dēļ:

- nodokļu maksātāji nerezidenti no trešām valstīm nevar atskaitīt izdevumus, kas saistīti ar ienākumiem un radušies saistībā ar viņu īpašuma Spānijā izīrēšanu, bet nodokļu maksātājiem rezidentiem Spānijā vai citās ES dalībvalstīs ir tiesības atskaitīt šādas izmaksas;
- viņiem piemēro nodokļa likmi 24 %, bet nodokļu maksātājiem nerezidentiem no ES dalībvalstīm piemēro nodokļa likmi 19 %;
- visbeidzot, viņiem ir pienākums šos ienākumus deklarēt reizi trīs mēnešos un iesniegt nodokļa veidlapu par katru īpašumu.

Komisija šīs sūdzības ir reģistrējusi ar numuru CHAP(2021)1080. Ņemot vērā, ka par šo jautājumu ir saņemts ļoti daudz sūdzību, un nolūkā ātri sniegt atbildi un informēt iesaistītās personas, kā arī ņemot vērā potenciāli plašāku sabiedrības ieinteresētību sūdzībās izvirzītajā jautājumā, Komisija publicē šo paziņojumu savā tīmekļa vietnē *Europa*, lai apstiprinātu vēstuli saņemšanu un informētu sūtītājus par Komisijas dienestu veiktās vēstulu izskatīšanas rezultātiem.

Komisijas dienesti sūdzības automātiski uzskata par konfidencialām. Tikai tad, ja sūdzības iesniedzējs norāda, ka sūdzība nav konfidenciāla, Komisijas dienesti var atklāt sūdzības iesniedzēja identitāti un viņa sniegto informāciju tās dalībvalsts iestādēm, pret kuru sūdzība iesniegta. Dažos gadījumos Komisijas dienestiem jāatklāj sūdzības iesniedzēja identitāte, lai sūdzību varētu izskatīt.

Saistībā ar sūdzību izskatīšanu piemēro [īpašu paziņojumu par privātumu](#).

Komisija izvērtēja vairākkārtējās sūdzības, ņemot vērā piemērojamās Eiropas Savienības tiesību aktus un saskaņā ar noteikumiem un izpildes prioritātēm, kas noteiktas [Komisijas paziņojumā “ES tiesību akti: labāki rezultāti līdz ar labāku piemērošanu”](#).

Pēc sūdzības iesniedzēju apgalvojumu izskatīšanas Komisija **nav varējusi konstatēt ES tiesību aktu pārkāpumu** turpmāk minēto iemeslu dēļ.

Vispārīgas piezīmes par LESD 63. un 64. panta piemērošanu

Ar LESD 63. pantu kapitāla brīva aprīte tiek attīecināta arī uz trešām valstīm, tādējādi nodokļu maksātāji nerezīdenti no trešām valstīm var pretendēt uz tādu pašu attīeksmi kā pret nodokļu maksātājiem nerezīdentiem no ES dalībvalstīm objektīvi salīdzināmās situācijās. Tomēr LESD 64. pants ļauj dalībvalstīm piemērot 1993. gada 31. decembrī spēkā esošos ierobežojumus, kas piemērojami nodokļu maksātājiem nerezīdentiem no trešām valstīm.

Līdz ar to jautājums ir par to, vai attīecīgais nodokļu režīms pastāvēja jau 1993. gadā.

Eiropas Savīenības Tīesa (EST)¹ arī attīecībā uz 1993. gadā spēkā esošajiem tīesību aktu grozījumiem un LESD 64. panta mērķiem ir nospriedusi: “*Atkāpe attīecas uz noteikumiem, kas pēc būtības ir identiski iepriekšējiem tīesību aktiem vai kas tikai samazina vai atceļ iepriekšējos tīesību aktos esošo šķērsli Savīenības tīesību un brīvību izmantošanai.*”

Līdz ar to Komisija pārbaudīja, vai patlaban spēkā esošie tīesību akti būtībā ir identiski 1993. gada 31. decembrī spēkā esošajiem tīesību aktiem vai arī vēlākie tā grozījumi, ja tādi ir, ir tikai samazinājuši vai likvidējuši šķērsļus kapitāla brīvai aprītei. Tādā gadījumā uz tīesību aktiem attīektos LESD 64. panta atkāpe.

Ierobežojums attīecībā uz to izmaksu atskaitīšanu, kas saistītas ar īpašuma izīrēšanu

Pīrmais jautājums, kas izvirzīts vairākkārtējā sūdzībā, attīecas uz nodokļa bāzes aprēķināšanu, kura atbilst nekustamā īpašuma izīrēšanai. 5. marta *Real Decreto Legislativo 5/2004*, ar ko apstīrina likuma par ienākuma nodokli nerezīdentiem pārstrādāto redakciju, 24. panta 1. punktā ir noteikts, ka nodokļa bāze ir saņemto ienākumu bruto summa, neatskaitot nekādas izmaksas. Šā tīesību akta konsolidētais teksts spēņu valodā ir pieejams [šeit](#).

1993. gada 31. decembrī spēkā bija 6. jūnija Likums 18/1991 par privātpersonu ienākuma nodokli. Šā likuma 18. pants paredzēja, ka nodokļu maksātājiem nerezīdentiem nodokļu bāze Spānijā gūtajiem ienākumiem ir bruto saņemtā summa, neatskaitot nekādas izmaksas. Šā likuma teksts spēņu valodā ir pieejams [šeit](#).

Tādējādi patlaban spēkā esošie tīesību akti pēc būtības ir identiski tīesību aktiem, kas bija spēkā 1993. gada 31. decembrī, un Spānija saskaņā ar LESD 64. pantu joprojām var turpināt tos piemērot, pat ja tie rada ierobežojumu brīvai kapitāla aprītei.

Nodokļu maksātāji nerezīdenti no ES dalībvalstīm, uz kuriem LESD 64. pantā paredzētā atkāpe neattīecas, aprēķinot savu nodokļa bāzi, var atskaitīt izdevumus, kas saistīti ar īpašuma izīrēšanu, saskaņā ar likuma par ienākuma nodokli nerezīdentiem 24. panta 6. punkta 1.^a apakšpunkta a) punktu.

Pīemērojamā nodokļa likme

---

¹ Tīesas 2014. gada 10. aprīļa spīriedums lietā C-190/12, *Emerging Markets Series of DFA Investment Trust Company*, 48. punkts, un Tīesas 2018. gada 20. septembra spīriedums lietā C-685/16, *EV*, 75. punkts.

Otrais izvirzītais jautājums ir par nodokļa likmi, ko šiem ienākumiem piemēro nodokļu maksātājiem nerezidentiem no trešām valstīm. Tā likuma par ienākuma nodokli nerezidentiem 25. panta 1. punkta a) apakšpunktā ir noteikta 24 % apmērā. Šajā gadījumā ierobežojums izrietētu no atšķirības nodokļa likmē, ko piemēro nodokļu maksātājiem rezidentiem. Ar 28. novembra Likumu 35/2006 par iedzīvotāju ienākuma nodokli minimālā nodokļa likme, kas izriet no nodokļu maksātājiem rezidentiem piemērojamā nodokļu grafika, ir noteikta 19 % apmērā (63. un 65. pants).

1993. gada 31. decembrī ar Likumu 18/1991 bija noteiktas šādas nodokļa likmes:

- nodokļu maksātājiem nerezidentiem — 25 % (19. panta 1. punkta a) apakšpunkts);
- nodokļu maksātājiem rezidentiem, nodokļu grafika minimālā nodokļa likme bija 20 % (74. pants).

Kā redzams, atšķirīgā attieksme pret nodokļu maksātājiem rezidentiem un nodokļu maksātājiem nerezidentiem patlaban pēc būtības ir identiska tai, kāda pastāvēja 1993. gada 31. decembrī. Starpība starp nodokļa likmēm ir, augstākais, 5 procentpunkti situācijās, kad nodokļu maksātājiem rezidentiem piemēro zemāko nodokļa likmi. Kā minēts iepriekš, LESD 64. pants ir piemērojams arī tad, ja noteikumi ir grozīti, bet tiesību akti pēc būtības ir identiski tiem, kas pastāvēja 1993. gada 31. decembrī. Līdz ar to Spānija var piemērot šos noteikumus pat tad, ja tie var radīt kapitāla brīvas aprites ierobežojumu.

Pašreizējā nodokļa likme, ko piemēro tādiem nodokļu maksātājiem nerezidentiem no citām ES dalībvalstīm, izņemot Spāniju, uz kuriem neattiecas LESD 64. pantā paredzētā atkāpe, saskaņā ar likuma par ienākuma nodokli nerezidentiem 25. panta 1. punkta a) apakšpunktu ir 19 %. Tādējādi tā atbilst minimālajai likmei, ko piemēro nodokļu maksātājiem rezidentiem, un ir zemāka nekā likme, ko piemēro nodokļu maksātājiem nerezidentiem no trešām valstīm (24 %).

Deklarēšanas pienākumi

Trešais jautājums, kas izvirzīts vairākkārtējā sūdzībā, attiecas uz pienākumu iesniegt nodokļu deklarācijas par ienākumiem, kas gūti no īpašuma izīrēšanas, reizi trīs mēnešos, nevis reizi gadā, kā tas ir jādara Spānijas (un citu ES dalībvalstu) nodokļu rezidentiem. 17. decembra Rīkojuma EHA/3316/2010 5. panta c) punktā nodokļu maksātājiem nerezidentiem, kuri gūst ienākumus no īpašuma izīrēšanas, ir noteikts pienākums iesniegt deklarāciju par katru nekustamo īpašumu reizi trīs mēnešos.

1993. gada 31. decembrī pienākums iesniegt deklarāciju tika noteikts 1992. gada 31. janvāra rīkojumā, kas spāņu valodā pieejams [šeit](#).

Saskaņā ar šā rīkojuma ceturto iedaļu nodokļu deklarācija bija jāiesniedz katru mēnesi. Gadījumā, ja deklarāciju iesniedza nodokļu pārstāvis vai solidāri atbildīgie nodokļa maksātāji, deklarāciju varēja iesniegt pēc trimestra principa (reizi trīs mēnešos). Savukārt nodokļu maksātāji rezidenti iesniedz gada deklarāciju pēc taksācijas gada beigām laikposmos, ko Finanšu ministrija apstiprinājusi 8. pantā 16. marta Rīkojumam HAC/248/2021, kas spāņu valodā pieejams [šeit](#).

Arī šajā gadījumā atšķirīgā attieksme pret nodokļu maksātājiem rezidentiem un nodokļu maksātājiem nerezidentiem pēc būtības bija identiska vai, iespējams, pat tika samazināta. Kā minēts iepriekš, LESD 64. pantā paredzētā atkāpe ir piemērojama arī tad, ja noteikumi ir grozīti, bet i) tiesību akti pēc būtības ir identiski tiem, kas pastāvēja 1993. gada 31. decembrī, vai ii) nozīmē esošā ierobežojuma samazināšanu. Līdz ar to Spānija var piemērot šos noteikumus pat tad, ja tie var radīt kapitāla brīvas aprites ierobežojumu.

Secinājums

Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, Komisija ir secinājusi, ka ES tiesību akti nav pārkāpti un tādēļ vairākkārtējo sūdzību CHAP(2021)1080 var slēgt.

Tomēr, ja kādam no sūdzības iesniedzējiem šajā lietā ir jauna informācija, kas liecina, ka Spānija ir pārkāpusi Savienības tiesību aktus, uz kuriem neattiecas iepriekš minētais novērtējums, viņi tiek aicināti nosūtīt šo jauno informāciju mums četru nedēļu laikā no šā paziņojuma publicēšanas dienas. Šādu informāciju var nosūtīt uz e-pasta adresi taxud-unit-d3@ec.europa.eu

Ja minēto četru nedēļu laikā mēs nesaņemsim šādu jaunu informāciju vai ja saņemtā jaunā informācija neliks izdarīt citu secinājumu, Komisijas dienesti attiecīgo lietu var slēgt.